

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Rzeszów/ Galicja/ Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Galeria Dąbskich

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

D. galeria Dąbskich ze Lwowa (zob.), eksponowana w 2 poł. XIX w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, w 1903 przekazana magistratowi Rzeszowa (malarstwo, kolorowe ryciny); 1929 w wyniku wyroku sądowego przyznana Zakładowi Narodowemu Ossolineum we Lwowie (przekazano jedynie część, reszta pozostała w Rzeszowie); obecnie Lwowska Galeria Sztuki i Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Daty działalności / zakres czasowy:

1903 – 1929

Dostępność

pełna, ograniczona

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Patrymonialny; mnemoniczny

Rodzaj pamięci

Indywidualny; społeczny

Obszar pamięci/ nośnik pamięci

Obszar artystyczny/ malarstwo, grafika

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmin a/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Muzeum Okręgowe w Rzeszowie Adres: ul. 3 Maja 19, 35-030 Rzeszów	Ratusz miejski Rzeszowa
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	tel: (17) 853 52 78 e-mail: sekretariat@muzeum.rzes zow.pl http://www.muzeum.rzeszow.pl/pl/	
GODZINY OTWARCIA	od 1 października 2018 – 30 kwietnia 2019 poniedziałek nieczynne wtorek, środa 8:30 – 15:30 czwartek 8:30 – 17:30 piątek 8:30 – 15:30 sobota 14:00 – 18:00 niedziela 14:00 – 18:00	Niedziele i święta 14:00-17:00
DYREKTORZY	mgr Bogdan Kaczmar	
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopt owany)	Budynek poklasztorny, d. klasztor pijarów (XVII) Muzeum od 1953	Budynek wzniesiony przez Mikołaja Spytka Ligenę w k. XVI; przebudowy dziewiętnastowieczne nadały jego fasadom formy eklektyczne (1867, 1884, 1897-1898)

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

-

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Depozyt Stanisława Dąmbskiego dla zabezpieczenia zbioru; ekspozycja w ratuszu w celach oświeceniowych, popularyzacji sztuki powszechnej

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Rzeszów

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Łukasz z Lubrańca Dąbski herbu Godziemba, sekretarz kancelarii Stanów Galicyjskich

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Stanisław Dąbski z Rudnej

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

-

Kalendarium (historia instytucji)

XVIII/XIX – powstanie kolekcji malarstwa europejskiego Łukasza z Lubrańca Dąbskiego we Lwowie

1822 – testament Łukasza Dąbskiego mocą którego kolekcja została przekazana Tomaszowi z Lubrańca Dąbskiemu, wraz ze zobowiązaniem do publicznego jej udostępnienia w domu rodziny we Lwowie

1829 – zbiory zdeponowane w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich (z zagwarantowaniem praw do nich Kazimierzowi Dąbskiemu, synowi Tomasza)

1832 – zbiory zwrócone rodzinie z braku miejsca i funduszy na ich eksponowanie (umieszczone w rezydencjach Dąbskich w Sieńkowie i Wolicy, niedostępne publicznie)

1854 – zbiory zdeponowane w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie przez Władysława z Lubrańca Dąbskiego; w następnych latach obszerny wybór obrazów z kolekcji był dostępny publicznie w budynkach TPSP w kamienicy barona Larischa przy ul Brackiej 15 (do 1871), następnie w pałacu biskupim (do 1879), Sukiennicach, w pałacu Sztuki przy placu Szczepańskim; opublikowany został katalog kolekcji (1862)

1884 – komisja powołana przez TPSP (H. Rodakowski, K.M. Górski, M. Sokołowski, P. Stachiewicz) dokonała wyceny zbioru wydając negatywną opinię odnośnie do jej poziomu artystycznego

1900 – kolekcja zwrócona kolejnemu właścicielowi Stanisławowi Dąbskiemu z Rudnej

1903 – Stanisław Dąbski przekazuje kolekcję (253 obrazy, 40 kolorowych rycin) w depozyt Gminie Miasta Rzeszów (pod warunkiem należytego utrzymywania, eksponowania i zwrotu na żądanie); od lipca 1903 obrazy są eksponowane w ratuszu rzeszowskim; ekspozycja spełniła jednak tylko funkcję dekoracyjną; w latach 1920 prasa zwraca uwagę na zaginięcia obiektów i ich zły stan

1923 – Stanisław Dąbski zawarł układ z Ossolineum, przekazując instytucji kolekcję, jako wieczysty depozyt pod warunkiem zachowania dbałości o zbiór, jego konserwacji, zabezpieczenia i wyeksponowania wedle zasad ustalonych przez właściciela; układ zakwestionowany przez Zygmunta Jordana wnuka Salomei Dąbskiej, który wytoczył proces o zwrot galerii; wyrok sądowy z 1929 przyznał prawa własnościowe Muzeum XX.

Lubomirskich we Lwowie, w wyniku czego została ona wpisana do inwentarza Muzeum i podzielona na część lwowską i rzeszowską
1944 – obrazy znajdujące się w Rzeszowie zostały włączone do Muzeum Miejskiego

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

253 obrazy, 39 kolorowych rycin

Kolekcja jest swego rodzaju zabytkiem smaku i upodobań artystycznych dominujących w XVIII w. w Europie Środkowej pozostającej pod wpływem Akademii Wiedeńskiej; jest to widoczne w przewadze płócien autorstwa cenionych w tym środowisku osiemnastowiecznych artystów kręgu austriackiego oraz preferowanej tu jako odniesienie estetyczne twórczości siedemnastowiecznych malarzy flamando-holenderskich i francuskich; edukacyjnym niejako uzupełnieniem tego zespołu jest grupa kopii dzieł najgłośniejszych mistrzów europejskich. Zbiór obejmuje pejzaże, sceny rodzajowe, przedstawienia historyczne (mitologiczne, religijne, alegoryczne), martwe natury.

Twórcy austriaccy i niemieccy (głównie z kręgu Akademii Wiedeńskiej): Joseph Faistenberger, Joseph Maximilian Schinnagl, Christian Hülfgot Brandt, Johann Christian Brandt, Johann Baptist Drechsler, Johann Georg de Hamilton, Philips Ferdynand de Hamilton, Michael Wuttky, Franz Anton Grafenstein, Georg Phillip Rugendas, August Querfurt, Christoph Ludwig Agricola, Johann Georg Pforr, Carl B. A. Ruthart, Johann Heinrich Roos, Christian Ernst Wilhelm Dietrich.

Twórcy flamandzcy i holenderscy: Egbert van Heemskerck, Frans Floris, Abraham van Diepenbeeck, Jacques d'Arthois, Coprnelis van Peolenburgh, Pieter van Laar, Philips Wouwermans, Peter Rysbraeck, Jan. P. Gillemans, Frans Snyders, twórcy z kręgu Rubensa, Adriaena Brouwera.

Twórcy francuscy: Georges de La Tour, Jean-Baptiste Monnoyer, François-Xavier Fabre

Trórcy włoscy: Giacomo Francesco Cipper, zw. Todeschini, Salvatore Rosa, Francesco Giuseppe Casanova

Kopie z dzieł Rafaela (*Madonna z Kunsthst. Mus. w Wiedniu*), Tycjana, Veronesego (*Uczta u faryzeusza Szymona z Lwru*), Christofano Alloriego (*Judyta i Hilofernes z Palazzo Pitti we Florencji*), Rubensa (*Śmierć Seneki z Altepinakothek w Monachium*), van Dycka, A. Kauffmann.

Grafika: loggie watykańskie Pietra Camporese, Gaetano Savorelli, Giovanni Octaviani

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Georges de La Tour, *U lichwiarza*, Lwowska Galeria Sztuki

Pietro Labruzzi, *Portret Anny z Cetnerów księżnej Lotaryńskiej*, muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Strategia pozyskiwania zbiorów

dziedzictwo rodowe

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Stanisław Dąmbski

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

-

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

1929 zbiory częściowo przewiezione do gmachu Zakładu Narodowego im
Ossolińskich we Lwowie

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawa w biurach magistratu rzeszowskiego; potem o charakterze wyłącznie
dekoracyjnym

Wystawy czasowe

-

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Spis obrazów Galeryi Imienia Dąbskich, Kraków: Kraj, 1862.

Katalog obrazów, rycin i widoków Galerii Dąbskich, Rzeszów 1903.

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

-

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja
itd.)

-

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających,
komentatorów, autorów relacji itd.)

Mieszkańcy Rzeszowa, w późniejszych latach zasięg ograniczony do urzędników i
petentów rzeszowskiego magistratu

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

-

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

W. H. J., *Korespondencja artystyczna z Warszawy* [opis galerii Dąbskich]
„Czas” nr 212 z 16.09.1860, 1-2.

E.K., *Nasza galeria obrazów*, „Głos rzeszowski” nr 32 z 9.08.1903.

O Galerię obrazów Dąbskich, „Ziemia rzeszowska” nr 51 z 17.12.1920.

T. Żurawska, *Dzieje Galerii Dąbskich*, *Rocznik Muzeów Województwa
Rzeszowskiego*, 1968, nr 1, s. 143-176.

L. Brusewicz, T.F. de Rosset *Uwagi o tzw. Galerii Dąbskich w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie*, Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, z. XXIX, Toruń 1998, s. 89-116.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Regestr obrazów ..., załączony do testamentu 1824 (opublikowany w T. Żurawska, *Dzieje Galerii Dąbskich*).

Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu, rkps 87/51-53 [papiery galerii Dąbskich] [sprawdzić](#)

Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu, rkps 87/53, Inwentarz Galeryi Dąbskich, spisany przez Magistrat miasta Rzeszowa w 1903 roku.

Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu, rkps 87/51.2, Katalog Galerii Dąbskich w Rzeszowie z dnia 29 października 1929 roku.

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

E.K., *Nasza galeria obrazów*, „Głos rzeszowski” 1903, nr 32: „Trudnotu zaraz oceniać szczegółowo wartość pojedynczych okazów zbioru, bo na to trzeba dłuższego i swobodnego czasu [...] Otóż najprzód starać by się wypadło o jakąś osobną ubikację na wystawę tych mnogich a cennych malowideł; porozdzielać cały zbiór na szkoły i grupy; wyznaczyć każdemu z działów osobną salkę, pojedyncze obrazy rozwiesić na ścianach w odpowiedniej wysokości i właściwem oświetleniu, całość stosownie i dokładnie skatalogować. Kolekcya zawiera około 260 płócien i to w takim składzie, że nawet osoba nie mająca możliwości zwiedzania większych galerij już i stąd zapoznać się może z nazwiskami, rodzajem i ogólnymi cechami tworzenia celniejszych artystów tej dziedziny sztuki. A to ju ż wielka korzyść!”

O *Galerię obrazów Dąbskich*, „Ziemia rzeszowska” 1920, nr 51: „Ściany biur magistrackich zdobią, jak wiadomo cenne obrazy, własność rodziny Dąbskich zdeponowana przez nią w Zarządzie miasta Rzeszowa. Obrazy te niszczą z dnia na dzień i zanim je ktoś spoza funkcjonariuszy magistrackich i ich interesantów oglądać zdoła, pójdą śladem wszystkiego, czego dotknęła ręka magistracka. Więc czas o nich pomyśleć. Niszczą w kurzu lamp naftowych (obecnie). Czy nie lepiej było spakować je do skrzyń i niech czekają lepszych czasów i lepszych rządów, gdy będzie można urządzić w Rzeszowie muzeum miejskie. Wszak o tym już się dawniej mówiło i wstyd, by takie miasto jak Rzeszów nic ze swej strony nie czyniło dla kultury mieszkańców, dla kształcenia tych rzesz młodzieży, która by więcej i chętniej korzystała ze sztuki od pp. referentów magistrackich”.

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Tomasz F. de Rosset

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	